

InnovationLab Strijp TQ

Kenniscreatie en kennisdeling

Ambities

Begin 2020 werd beoogd om met het InnovationLab een inspirerende leeromgeving neer te zetten waar toonaangevende technologische ontwikkelingen plaatsvinden en waar resultaten publiekelijk toegankelijk zijn. Een plek waar professionals uit het werkveld graag hun kennis te ontwikkelen. En waar studenten zo goed mogelijk worden voorbereid op werken in de beroepspraktijk. Tegelijkertijd speelt het werkveld een belangrijke rol in het delen van actuele kennis vanuit hun expertise en beroepspraktijk. Tot slot werd beoogd om de cofinanciering van SPARC in te zetten om de aanvraag van lectoraatsonderzoek te ondersteunen en (deels) te bekostigen.

Praktijk

Er is onderzocht in hoeverre deze ambities in 2,5 jaar zijn verwezenlijkt. Daarbij stond de volgende vraag centraal: Wat heeft het onderwijs van FHICT op Strijp TQ en het InnovationLab betekend voor de creatie van kennis en de wijze waarop die kennis gedeeld wordt? Hieronder volgen de belangrijkste conclusies over dit deelthema.

Kenniscreatie in het Lab

Binnen het InnovationLab wordt kennis gecreëerd door authentieke vraagstukken waar studentgroepen en onderzoeksgroepen aan werken. Het onderzoeksportfolio waaraan gewerkt wordt is inhoudelijk divers. Diverse ICT-domeinen komen aan bod, van software engineering tot digitale marketing, waardoor alle verschillende onderwijsenheden binnen het InnovationLab in staat zijn om aan 'echte' authentieke praktijkvraagstukken te werken. Binnen sommige eenheden is sprake van een overschot aan praktijkvragen en moeten keuzes worden gemaakt. Terwijl in andere onderwijsenheden, zoals bij Software Engineering (grootste studentpopulatie) en Game Design nog vaker behoefte is aan extra praktijkvraagstukken en passende opdrachtgevers.

Uit evaluaties met studenten blijkt dat zij met het huidige onderzoeksportfolio binnen het InnovationLab over het algemeen betekenisvol en realistisch onderwijs krijgen. Doordat een semester vaak volledig afhankelijk is van één onderzoeksproject vragen studenten zich soms af of zij met die kennis voldoende ICT-vaardigheden hebben opgedaan om het werkveld te betreden. Ook gebeurt het soms dat een project anders verloopt dan vooraf verwacht, waardoor studenten hun vooraf bedachte leerdoelen niet altijd in dat project kunnen aantonen, wat zorgt voor onzekerheid en spanning.

Docenten zouden zelf graag een actievere bijdrage willen leveren aan het proces van kenniscreatie door zelf meer onderzoek te doen. De nadruk ligt echter nog veelal op onderwijsuitvoering en mede door een docenttekort blijft er weinig tijd over om zelfonderzoek te doen. Wel geven zij aan dat ze door projectgroepen te begeleiden veel generieke en actuele kennis opdoen van wat er in de praktijk leeft binnen hun vakgebied.

Werkveldpartners zijn over het algemeen tevreden over de opbrengsten en resultaten uit de onderzoeksprojecten. De ervaring leert dat er na één semester vaak nog geen direct bruikbaar resultaat voor de praktijk is, maar dat hier een vervolg voor nodig is. De innovatieve impact van onderzoeksresultaten binnen de eigen organisatie van partners neemt toe naarmate een project langer dan één semester doorloopt. Partners worden regelmatig verrast door nieuwe perspectieven en frisse blikken van studenten op hun vraagstukken.

Met de cofinanciering van SPARC zijn inmiddels 3 subsidieprojecten gefinancierd waar lectoren samen met (docent)onderzoekers en studenten aan werken. Daarnaast zijn er 6 aanvragen in afwachting van beoordeling en 4 aanvragen afgewezen door subsidieverstrekkingen.



• Kennisdeling in het Lab

Kennis uit onderzoeksprojecten wordt binnen het InnovationLab op verschillende manieren gedeeld. Ten eerste is een goede afronding en overdracht van projecten van belang. Hiervoor is veel aandacht binnen studentprojecten en tegelijkertijd vraagt dit proces volgens studenten, docenten én werkveldpartners om verbetering. Verbetering is mogelijk door: eenduidige dataopslag en projectdocumentatie en een warme overdracht van projecten. Ook is het van belang dat alle betrokken actoren, ook werkveldpartners, toegang hebben tot projectdocumentatie. Het komt nu regelmatig voor dat het overzicht van alle projecten, inclusief bijbehorende documenten lastig te vinden of onvolledig is en het is een tijdsintensief proces voor docenten/onderwijscoördinatoren om dat overzicht te creëren. Het ontbreekt nog aan beleid, richtlijnen en een projectmanagementsysteem waar iedere actor in het InnovationLab mee werkt. Door het groeiende onderzoeksportfolio en toenemende multidisciplinariteit, worden projecten steeds vaker overgedragen tussen projectgroepen. Daarom is goede kennisoverdracht een urgent ontwikkelthema.

Kennisdeling met een breder publiek gebeurt wanneer projectgroepen de resultaten van hun project presenteren tijdens daarvoor georganiseerde events, zoals Innovations Insight en het ICT In Practice Symposium. Deze events vinden plaats aan het eind van een semester. Studenten, maar ook docenten en werkveldpartners delen met elkaar wat ze onderzocht hebben en welke resultaten dit voor hen en voor het bedrijf heeft opgeleverd. Om een groter, professioneel en extern publiek aan te spreken en opgedane kennis uit het InnovationLab te delen, wordt naast kennisevents gebruik gemaakt van diverse digitale kanalen. Via de LinkedIn-pagina van Fontys Hogeschool ICT worden (steeds vaker) nieuwsupdates en onderzoeksresultaten van zowel studentgroepen als lectoraten gedeeld. Daarnaast wordt informatie en resultaten uit (lopende) onderzoeken regelmatig gepubliceerd op de website van het Fontys ICT InnovationLab. De online kanalen van SPARC worden hier (nog) minder intensief voor benut.

• Toch blijft nog veel kennis hangen binnen individuele projectgroepen. Studenten geven aan dat zij voornamelijk contact hebben met hun eigen projectgroep en nauwelijks weten waar anderen aan werken. Mogelijk interessante overlap en samenwerkingen worden daardoor niet altijd, of pas aan het eind van een semester ontdekt. Bij sommige onderwijseenheden wordt wel gedurende het semester kennis uitgewisseld tussen projectgroepen in de vorm van posterpresentaties of door aan meerdere projecten tegelijk te werken. Echter, zonder organisatie lijkt kennisdeling nauwelijks vanzelf te ontstaan.



Naast kennisuitwisseling tussen onderwijs en bedrijfsleven is ook een behoefte opgemerkt aan kennisuitwisseling tussen bedrijven onderling. Partners in Innovation geven aan inzicht te willen hebben in projecten van andere SPARC leden om van elkaar te leren en om waar mogelijk in de toekomst samen onderzoeksprojecten in te brengen in het onderwijs. Enkele leden benaderen elkaar actief en tijdens de Meet & Match ontstaan soms boeiende gesprekken tussen partners en worden overlappende interesses ontdekt. Echter gebeurt het samen inbrengen van vraagstukken nog nauwelijks en ook het leggen van onderlinge relaties tussen partners gebeurt buiten de georganiseerde ontmoetingsmomenten nog beperkt.

• Door sommige bedrijven wordt terughoudend gereageerd op het delen van inzichten met partners. Om privacy- en/of veiligheidsredenen hanteren zij hier strenge regels voor. Zo komt het weleens voor dat studenten gevraagd wordt een NDA (Non Disclosure Agreement) te tekenen. FHICT wil juist het liefst data 'Open Source', ook wel openbaar en voor iedereen toegankelijk maken zodat kennis breed benut kan worden. Hierover worden gesprekken gevoerd met sommige partnerbedrijven.



Rol van het gebouw

Voorzieningen in het gebouw, zoals horeca, vergaderruimte en ruimte voor leisure, bieden mogelijkheden tot spontane en geregisseerde kennisdeling. De fysieke omgeving en inrichting van het InnovationLab biedt deze mogelijkheden ook, hoewel voor spontane kennisdeling nog enige aanpassingen in het Lab wenselijk zijn. De labs die in het InnovationLab zijn ingericht spelen nu vooral een rol in het eigen onderwijs- en onderzoeksprogramma. Bij uitstek zou het UX-Lab (User Experience Lab) in TQ4.1 een faciliteit kunnen zijn waar ook anderen gebruik van kunnen maken. Een dergelijke faciliteit kan een rol spelen in de ontwikkeling van diensten en producten, waarbij de actoren in een hybride leeromgeving van elkaar leren. Diverse bedrijven in de nabijheid van het InnovationLab hebben aangegeven open staan voor het delen van speciale faciliteiten.

